

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/9523-1
Saksbehandler Hogne Rydningen

Utvalg	Møtedato
Oppvekst- og utdanningsutvalget 2023 - 2027	01.09.2026

Gjennomgang knyttet til organisering av svømmeopplæringen

Kommunedirektørens forslag til vedtak

1. Oppvekst- og utdanningsutvalget tar gjennomgangen av organisering av svømmeopplæringen i skolene til orientering.
2. Kommunedirektøren anbefaler ikke en større omlegging til mer konsentrert svømmeopplæring.
3. Hovedtrekkene i dagens organisering av svømmeopplæringen videreføres.
4. Kommunedirektøren arbeider videre med mindre justeringer innenfor eksisterende rammer, særlig knyttet til transportplanlegging, samordning mellom skoler og best mulig utnyttelse av tilgjengelig bassengkapasitet.
5. Eventuelle tiltak som kan gi dokumenterbar innsparing uten negative konsekvenser for kvalitet, sikkerhet eller elevenes læringsutbytte, vurderes innarbeidet i planleggingen av skoleåret 2027/2028.

Vedlegg

Kommuneplanen

Saken berører kommuneplanens målsettinger knyttet til barn og unges oppvekstvilkår, læring, mestring, inkludering og folkehelse. Svømmeopplæring er en viktig del av skolens arbeid med grunnleggende ferdigheter, trygghet, livsmestring og forebygging av ulykker.

Saken har også relevans for kommunens mål om bærekraftig ressursbruk og effektiv drift. Gjennomgangen vurderer om dagens organisering kan justeres for å redusere kostnader, samtidig som kvalitet, sikkerhet og elevenes læringsutbytte ivaretas.

Sammendrag

Kommunestyret har i budsjettvedtak bedt om en gjennomgang av organiseringen av svømmeopplæringen i skolene, med sikte på å vurdere eventuelle endringer fra skolestart august 2026. Formålet er særlig å vurdere om mer konsentrert svømmeopplæring kan gi reduserte

transportkostnader, mer effektiv opplæring og eventuelle andre innsparinger.

Kommunedirektøren har vurdert muligheten for å organisere svømmeopplæringen mer konsentrert, for eksempel gjennom flere timer over en kortere tidsperiode. Samlet vurderes det at en slik omlegging har usikker økonomisk effekt og kan medføre praktiske, pedagogiske og sikkerhetsmessige utfordringer.

Transportkostnadene kan i teorien reduseres ved færre reisedager, men innsparingene er usikre og avhenger av blant annet busskapasitet, elevtall, avstand, bassengtider og transportavtaler. En mer konsentrert modell kan også skape utfordringer for bassengkapasitet, timeplanlegging og oppfølging av elever som trenger mer tid, trygghet og repetisjon.

Kommunedirektøren anbefaler derfor ikke en større omlegging av svømmeopplæringen fra skolestart august 2026. Det anbefales i stedet å videreføre dagens hovedmodell, samtidig som kommunedirektøren arbeider videre med mindre effektiviseringstiltak innen transport, samordning og ressursbruk.

Fakta

I forbindelse med budsjettbehandlingen for 2026 vedtok kommunestyret følgende bestilling:
Kommunestyret ber om en gjennomgang knyttet til organisering av svømmeopplæring tidlig i 2026, med sikte på innføring av eventuelle endringer fra skolestart august 2026.

Formål:

- 1) Innsparing knyttet til transport gjennom mer konsentrert svømmeopplæring over flere timer i kortere tidsperiode.*
- 2) Mer effektiv svømmeopplæring.*
- 3) Peke på eventuelle andre endringer for innsparing knyttet til svømmeopplæringen.*

Gjennomgangen legges frem som orienteringssak for oppvekstutvalget.

Svømmeopplæring er en del av grunnskolens opplæring i kroppsøving. Opplæringen skal bidra til at elevene utvikler svømmeferdigheter, trygghet i vann og ferdigheter knyttet til livredning og sikker ferdsel ved og i vann.

Grimstadskolene benytter bassengkapasitet utenfor den enkelte skole. Unntakene er Grimstad ungdomsskole og Langemyr skole. Dette innebærer behov for transport til og fra svømmeopplæring for noen av skolene. Transport utgjør derfor en del av kommunens samlede kostnader ved gjennomføring av svømmeundervisningen. Elevene ved Jappa og Frivoll skole går til Levermyr.

Dagens organisering er tilpasset flere forhold:

- tilgjengelig bassengkapasitet
- skolenes timeplaner og årsplaner
- elevtall og gruppestørrelser
- transportlogistikk
- krav til forsvarlig tilsyn og sikkerhet

- behov for progresjon og tilpasset opplæring
- elevenes ulike ferdighetsnivå og trygghet i vann

Kommunedirektøren har vurdert om en mer konsentrert organisering kan gi lavere kostnader og mer effektiv opplæring. En slik modell kan innebære at elevene har flere svømmeøkter per uke, eller lengre økter, over en kortere periode.

Økonomiske og administrative konsekvenser

En mulig begrunnelse for mer konsentrert svømmeopplæring er at færre reisedager kan gi lavere transportkostnader.

Transportkostnadene påvirkes blant annet av:

- avstand mellom skole og svømmeanlegg
- antall elever som skal transporteres
- behov for én eller flere busser
- tidspunkt for transport
- mulighet for samkjøring mellom skoler eller grupper
- transportørens kapasitet og avtalevilkår
- ventetid og praktisk disponering av transportmateriell

Dersom større elevgrupper skal transporteres samtidig, kan det fortsatt være behov for flere busser. Dersom øktene blir lengre, eller flere grupper skal inn i samme tidsrom, kan dette også gi mindre fleksibel transportlogistikk.

En mer konsentrert modell vil også kreve mer administrativ koordinering. Det må samordnes mellom skoler, bassengtilgang, transportør, lærere og eventuelt andre voksne som skal bistå i opplæringen. Dette kan gi økt planleggingsbehov og mindre fleksibilitet ved sykdom, fravær eller uforutsette hendelser.

Vurderinger:

Kommunedirektøren vurderer at eventuelle innsparinger vil være moderate og usikre. Det er også risiko for at deler av gevinsten spises opp av økt behov for koordinering, ekstra oppfølging av elever som går glipp av intensivperioden, eller behov for supplerende opplæring.

Kommunedirektøren vurderer at kommunestyrets bestilling er relevant, og at det er viktig å ha oppmerksomhet på ressursbruk, transportkostnader og kvalitet i svømmeopplæringen.

Samtidig vurderes det ikke som hensiktsmessig å anbefale en større omlegging til mer konsentrert svømmeopplæring nå. En ny svømmehall med bedre kapasitet vil gi oss andre muligheter.

Transport og innsparing

En konsentrert modell kan redusere antall reisedager. Det er likevel ikke gitt at dette gir en tilsvarende reduksjon i kostnader. Kostnadene avhenger av hvordan transporten faktisk kan organiseres, hvor mange elever som skal transporteres samtidig, og hvilke avtaler kommunen har med transportør.

Kommunedirektøren vurderer derfor at transportinnsparingen er for usikker til å begrunne en større omlegging alene.

Bassengkapasitet

En intensiv modell forutsetter at skolene får tilgang til tilstrekkelig bassengkapasitet i avgrensede perioder. Dette kan være krevende dersom flere skoler eller elevgrupper skal gjennomføre opplæringen samtidig eller innenfor korte perioder.

Begrenset bassengkapasitet kan føre til mindre fleksible løsninger, ugunstige tidspunkter for enkelte skoler og økt sårbarhet ved fravær eller endringer.

Pedagogisk kvalitet

Svømmeopplæring handler om ferdighetsutvikling, trygghet og mestring. For mange elever kan jevnlig opplæring over tid være en fordel. En svært konsentrert modell kan gi god progresjon for enkelte elever, men kan være mindre egnet for elever som trenger gradvis tilvenning, repetisjon og trygghet.

En intensiv modell kan særlig være utfordrende for:

- elever som er utrygge i vann
- elever med svake grunnleggende svømmeferdigheter
- elever med særskilte behov
- elever med fravær i intensivperioden
- elever som trenger mer tid for å oppleve mestring

Dersom en elev er syk eller fraværende i en kort intensivperiode, kan eleven miste en betydelig del av årets svømmeopplæring. Dette kan igjen skape behov for supplerende opplæring senere.

Konsekvenser for skolens øvrige drift

Dersom svømmeopplæringen samles i kortere perioder, vil dette kunne gripe mer inn i skolens ordinære timeplan i de aktuelle ukene. Det kan medføre forskyvning av annen undervisning, mer krevende årsplanlegging og økt press på ansatte i enkelte perioder.

Kommunedirektøren vurderer at slike konsekvenser må tillegges vekt, særlig når den økonomiske gevinsten er usikker.

Alternative løsninger

Alternativ 1: Mer konsentrert svømmeopplæring

Dette alternativet innebærer at svømmeopplæringen gjennomføres over en kortere periode, med flere økter per uke eller lengre økter.

Fordeler:

- kan redusere antall transportdager
- kan gi bedre kontinuitet for enkelte elevgrupper
- kan forenkle perioden der svømmeopplæringen gjennomføres

Ulemper:

- usikker økonomisk innsparing
- større press på bassengkapasitet

- mer krevende transport- og timeplanlogistikk
- økt sårbarhet ved elevfravær
- kan være mindre egnet for elever som trenger tid og repetisjon
- kan gi behov for supplerende opplæring

Kommunedirektøren anbefaler ikke dette alternativet som hovedmodell.

Alternativ 2: Videreføre dagens hovedmodell med mindre justeringer

Dette alternativet innebærer at dagens hovedmodell videreføres, men at kommunedirektøren arbeider videre med mindre forbedringer og effektiviseringstiltak.

Mulige tiltak kan være:

- bedre samordning av transport mellom skoler og grupper
- gjennomgang av rutiner for bestilling og avbestilling av transport
- bedre utnyttelse av tildelte bassengtider
- vurdering av gruppesammensetning innenfor krav til sikkerhet og pedagogisk forsvarlighet
- felles praksis for kartlegging og oppfølging av elever som trenger ekstra svømmeopplæring
- deling av erfaringer og god praksis mellom skolene

Kommunedirektøren vurderer dette som det mest realistiske og forsvarlige alternativet.

Alternativ 3: Redusere omfang eller ressursbruk i svømmeopplæringen

Dette alternativet kan innebære å redusere antall timer, øke gruppestørrelser eller redusere bemanning.

Kommunedirektøren anbefaler ikke dette. Svømmeopplæring krever forsvarlig bemanning, god oppfølging og tydelige sikkerhetsrammer. Reduksjon i omfang eller bemanning kan få negative konsekvenser for kvalitet, sikkerhet og elevenes mulighet til å nå kompetansemålene.

Konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å anbefale en større omlegging til mer konsentrert svømmeopplæring.

Hovedbegrunnelsen er at forventet innsparing er usikker, samtidig som en slik omlegging kan gi praktiske, pedagogiske og administrative utfordringer. Det er særlig risiko knyttet til bassengkapasitet, fravær i korte opplæringsperioder, behov for oppfølging av elever med svake ferdigheter og konsekvenser for skolens øvrige planlegging.

Kommunedirektøren anbefaler derfor at dagens hovedmodell videreføres, men at administrasjonen jobber videre med mindre justeringer som kan gi bedre ressursutnyttelse uten å svekke kvalitet, sikkerhet eller læringsutbytte.

Gjennomgangen legges med dette frem som orienteringssak for oppvekst- og utdanningsutvalget.